

ΕΝΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΠΟΥ...ΙΣΩΣ ΣΩΣΕΙ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Ένα κείμενο-Συμφωνία χωρίς δεσμεύσεις για όσους το συνέταξαν ήταν ότι καλύτερο είχε να προσφέρει η **Διάσκεψη της Κοπεγχάγης**, η οποία απετέλεσε μια σαφή και κυνική δήλωση πολιτικών θέσεων για την **πλήρη επικράτηση**

των οικονομικών συμφερόντων εναντίον του περιβάλλοντος.

ΗΠΑ και Κίνα κατάφεραν να μείνουν «άθιχτες» από τη Διάσκεψη, οι αναπτυσσόμενοι γίγαντες εκφράζουν την ικανοποίησή τους καθώς τώρα δεν θα στερηθούν την ανάπτυξη που η Δύση έχει ήδη απολαύσει, ενώ οι ανεπτυγμένες χώρες αρκέστηκαν στις ασαφείς υποσχέσεις περί χρηματοδότησης των αναπτυσσόμενων κρατών

Μόνοι χαμένοι παρέμειναν το περιβάλλον και οι πλέον φτωχές και ευάλωτες από τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις χώρες. Τα βλήματα πριν καν ολοκληρωθεί η Διάσκεψη της Κοπεγχάγης, είχαν ήδη στραφεί στην επόμενη παγκόσμια Διάσκεψη που προβλέπεται να διεξαχθεί στο Μεξικό το 2010.

Οι εξελίξεις στις προπαρασκευαστικές συνόδους της Διάσκεψης της Κοπεγχάγης, προδίκαζαν εν πολλοίς το αποτέλεσμα της Διάσκεψης της Κοπεγχάγης τουλάχιστον **από τον Απρίλιο**. Σύντομα η πολύ μεγάλη αισιοδοξία και οι βαρύγδουπες δηλώσεις για μία παγκόσμια δεσμευτική Συμφωνία η οποία θα αντικαθιστούσε το Πρωτόκολλο του Κιότο, έδωσαν τη θέση τους στον **σκεπτικισμό αλλά και την συνεχή μείωση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων** που θα είχε η Διάσκεψη.

Από τον Νοέμβριο κάποιοι από τους μεγαλύτερους ηγέτες του πλανήτη είχαν δηλώσει **ότι δεν θα επιτευχθεί συμφωνία στην Κοπεγχάγη** (Άγγελα Μέρκελ) στερώντας από αρκετούς ακόμα και την αυτή την τελευταία ελπίδα μιας παγκόσμιας συνεννόησης η οποία θα επιτυγχάνονταν υπό το βάρος των περιστάσεων.

Τελικά όλοι οι μεγάλοι «παίκτες» της παγκόσμιας σκηνής και ιδιαίτερα οι δύο μεγαλύτεροι ρυπαντές και κύριοι υπεύθυνοι για το πλήρες αδιέξοδο των διαπραγματεύσεων της Κοπεγχάγης, οι ΗΠΑ και η Κίνα, έφυγαν **“ευχαριστημένοι”**. Απόλυτα λογικό, καθώς με τη λήξη της Διάσκεψης **οι οικονομίες τους δεν δεσμεύονται σε τίποτα**, ελεύθερες να συνεχίσουν στον ίδιο καταστρεπτικό για το περιβάλλον δρόμο.

Την ικανοποίησή τους εκφράζουν και αναπτυσσόμενοι γίγαντες, όπως για παράδειγμα η Ινδονησία, αφού η εθελοντική λογική της Συμφωνίας τους επιτρέπει να συνεχίζουν να καρπώνονται τα οφέλη της οικονομικής ανάπτυξης πάντα υπό το πρίσμα ότι μια δεσμευτική μείωση ρύπων θα αποτελούσε εμπόδιο στην οικονομική τους μεγέθυνση. Δεν είναι βέβαια τυχαίο ότι εκτός των ΗΠΑ και της Κίνας, οι άλλες δύο χώρες που πρωτοστάτησαν στην επίτευξη της Συμφωνίας είναι αναπτυσσόμενοι γίγαντες, η Βραζιλία και η Νότιος Αφρική. Αυτές οι οικονομίες ισχυρίζονται τώρα ότι δεν είναι δυνατόν να τους αρνείται ο ανεπτυγμένος κόσμος την οικονομική ανάπτυξη που ο ίδιος πριν από δεκαετίες έζησε, με την επιβολή δεσμευτικών ορίων.

Ζημιωμένες από την Διάσκεψη περιβαλλοντικά αλλά και σε οικονομικό επίπεδο, βγαίνουν τελικά οι αναπτυσσόμενες χώρες, οι φτωχές οικονομίες και τα περισσότερο ευάλωτα στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής κράτη. Δυστυχώς ο **συνδυασμός** φτώχειας και περιοχών που λόγω γεωγραφικής θέσεως είναι ευάλωτα στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής αποτελεί ένα τεράστιο τμήμα του πλανήτη και του παγκόσμιου πληθυσμού.

Από την Παρασκευή το βράδυ, όταν πλέον το αδιέξοδο παρέμενε με την Διάσκεψη να φτάνει στο τέλος της, φαινόταν ότι **προετοιμαζόταν ένα τελικό κείμενο-Συμφωνία, μόνο και μόνο για να μην διαφανεί και τυπικά η πλήρης αποτυχία** των συμμετεχόντων ηγετών να συμφωνήσουν για τα αυτονόητα. Έτσι η τελική «Συμφωνία» **εθελοντικού χαρακτήρα** (δεν έχει τον χαρακτήρα Συνθήκης) δεν άλλαξε τις εντυπώσεις, προκαλώντας μάλιστα ακόμα μεγαλύτερη **δυσφορία** που από κάποιες ανεπτυγμένες χώρες εξελίχθηκε και σε **οργή**. Και αυτό γιατί οι αναπτυσσόμενες

ή και οι κατ' ευφημισμόν «λιγότερο ανεπτυγμένες» χώρες μένουν ουσιαστικά αβοήθητες

Τα κράτη που μετέχουν στην Συμφωνία αναγνωρίζουν σε γενικά πλαίσια ότι πρέπει να συγκρατήσουν την αύξηση της παγκόσμιας θερμοκρασίας κάτω από 2 βαθμούς Κελσίου και ότι οφείλει ο ανεπτυγμένος κόσμος να βοηθήσει τον αναπτυσσόμενο. **Για κανέναν**

όμως από τους δύο στόχους δεν τίθενται συγκεκριμένα δεσμευτικά μέτρα.

Ακόμα και αυτό που πολλοί τώρα θεωρούν ως μοναδική επιτυχία, δηλαδή την αποδοχή εκ μέρους των ανεπτυγμένων κρατών για «κοινή προσπάθεια κινητοποίησης» κεφαλαίων προς τον αναπτυσσόμενο κόσμο προκάλεσε δικαίως την οργή του τελευταίου. Δεν είναι σαφής ούτε ο τρόπος που θα δοθούν τα χρήματα αυτά, ούτε ποιος θα συνεισφέρει στις χρηματοδοτήσεις και σε τι ποσοστό, αλλά και υπό ποιο καθεστώς και τον έλεγχο-αιγίδα ποιων οργανισμών αυτές θα προχωρήσουν.

Παρά την απογοήτευση σε παγκόσμιο επίπεδο η οποία δεν είναι δυνατόν να κρυφτεί, **δεν είναι λίγοι οι αξιωματούχοι που εκφράζουν την ικανοποίησή τους**

Ο Μπαράκ Ομπάμα και οι ΗΠΑ συγκέντρωσαν περισσότερο από κάθε άλλο πρόσωπο και κράτος αντίστοιχα τα βέλη μιας πανηγυρικής αποτυχίας για το περιβάλλον, αλλά επί της ουσίας στην Ουάσινγκτον το αποτέλεσμα της Διάσκεψης θεωρείται για τη χώρα μεγάλη επιτυχία. Οι ΗΠΑ φεύγουν από την Κοπεγχάγη ενισχύοντας την θέση τους ως η πλέον αδιάφορη για τα περιβαλλοντικά προβλήματα χώρα του πλανήτη αλλά χωρίς καμία ουσιαστικά δέσμευση για τις εκπομπές ρύπων. **Αυτό θα βοηθήσει τον Αμερικανό**

Πρόεδρο στην χαλάρωση των πιέσεων που δέχεται στο εσωτερικό της χώρας από τον επιχειρηματικό κόσμο, τους Ρεπουμπλικάνους και μέρος της κοινής γνώμης, αλλά και **την αμερικανική οικονομία να συνεχίσει χωρίς περιορισμούς να παράγει το 25% των παγκοσμίων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου**. Η μόνη αόριστη και ασαφής υπόσχεση των ΗΠΑ αφορά την από κοινού με τον υπόλοιπο ανεπτυγμένο κόσμο προσπάθεια «κινητοποίησης» κεφαλαίων για τις αναπτυσσόμενες, λιγότερο ανεπτυγμένες, νησιωτικές και αφρικανικές χώρες.

Η Κίνα εξέφρασε την ικανοποίησή της. Ο Γιανγκ Γιέτσι, υπουργός Εξωτερικών της Κίνας εξέφρασε την ικανοποίησή του για την Συμφωνία που επετεύχθη χαρακτηρίζοντάς την ως «**νέο ξεκίνημα**». Ο κ. Γιέτσι αντικατοπτρίζει έτσι την ικανοποίηση του Πεκίνου για το γεγονός ότι **ο μεγαλύτερος μολυντής στον κόσμο πέτυχε να φύγει από την Κοπεγχάγη χωρίς δεσμεύσεις**, δεδομένο που επιτρέπει στον ασιατικό γίγαντα συνέχιση της οικονομικής δραστηριότητάς του χωρίς να λαμβάνει σοβαρά το περιβαλλοντικό κόστος όπως έκανε μέχρι σήμερα.

Ο Ραχέντρα Παχάουρι Πρόεδρος της Διακυβερνητικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το κλίμα, ο οποίος εδώ και μήνες έκανε λόγο για την άμεση αναγκαιότητα μιας δεσμευτικής συμφωνίας προσπάθησε και αυτός με τη σειρά του να υπερασπιστεί τη Συμφωνία λέγοντας ότι **πάνω σε αυτή θα πρέπει να βασιστεί μια επερχόμενη δεσμευτική συμφωνία**, η οποία υποτίθεται ότι θα επιτυγχάνονταν στην Κοπεγχάγη.

Ο ΟΗΕ δεν θα επικυρώσει επισήμως το έγγραφο. Ο επικεφαλής του Προγράμματος του ΟΗΕ για τις Κλιματικές Αλλαγές Ίβο ντε Μπερ χαρακτήρισε τη Συμφωνία ως «**επιστολή προθέσεων...τα συστατικά μιας αρχιτεκτονικής η οποία θα μπορέσει να ανταποκριθεί στους μακροπρόθεσμους στόχους της κλιματικής αλλαγής, όχι όμως με νομικούς όρους**» για να προσθέσει ότι **«κάτι τέτοιο σημαίνει ότι έχουμε πολύ δουλειά μέχρι το Μεξικό»** στο οποίο θα διεξαχθεί η επόμενη παγκόσμια Διάσκεψη για την Κλιματική Αλλαγή το 2010 και για την οποία όλοι άρχισαν να ελπίζουν πριν ακόμα φτάσουν στην τελετή λήξης της Διάσκεψης της Κοπεγχάγης.

Περισσότερα για τη Διάσκεψη της Κοπεγχάγης:
Ο θρίαμβος του «ελάχιστου»

Άρης Καπαράκης
Συνεργάτης της ΜΚΟ Σόλων
aris@solon.org.gr
21 Δεκεμβρίου 2009